

ПСИХОФІЗІОЛОГІЧНИЙ КОНТРОЛЬ ТА АНАЛІЗ ДІЯЛЬНОСТІ ОПЕРАТОРІВ

S. E. Bantyukov

PSYCHOPHYSIOLOGICAL CONTROL AND ANALYSIS OF OPERATORS ACTIVITIES

Професійний відбір операторів належить до інженерно-психологічних досліджень і використовується для психофізіологічного контролю та аналізу діяльності операторів.

Згідно зі статистикою найбільша кількість відмов технічних систем прямо чи опосередковано пов'язана з помилками людини. Помилка людини визначається як невиконання поставленого завдання, що може бути пов'язано з пошкодженням обладнання, порушенням технологічного процесу і т. д.

Надійність людини-оператора технічних систем визначається його здатністю виконувати в повному обсязі покладені на нього завдання. Таку здатність має далеко не кожна людина через свої розумові, фізичні та інші особливості. Тому на кожному виробництві введено професійний відбір, завданням якого є визначення придатності людини до тієї чи іншої роботи.

Професійний відбір являє собою спеціально організоване дослідження, засноване на чітких якісних і кількісних оцінюваннях, що дозволяють не тільки виявити, але і виміряти притаманні людині властивості, щоб зіставити їх із

нормативами, що визначають придатність до професії.

При проведенні професійного відбору розрізняють готовність і придатність до роботи за професією. Професійна готовність визначається виходячи з рівня освіти, досвіду і підготовки. Професійна придатність встановлюється з урахуванням ступеня відповідності індивідуальних психофізіологічних якостей даної людини до конкретного виду діяльності.

Відомі та застосовувані способи психофізіологічного контролю та аналізу діяльності операторів мають ряд недоліків, основними з яких є невисока ймовірність достовірності інформації про роботу оператора й об'єктивність оцінювання підготовки оператора до виконання заданої роботи, оскільки аналіз роботи виконується при відсутності достатнього обсягу інформації про реакції оператора.

Підвищення якості психофізіологічного контролю та аналізу діяльності операторів можна досягти за рахунок застосування способів підвищення достовірності інформації про роботу оператора, які дозволяють знизити до певного рівня кількість помилок у роботі операторів, а отже, зменшити економічні збитки.